

TORNISTER

MIESIĘCZNIK
UCZNIÓW, RODZICÓW I NAUCZYCIELI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W KAŁUSZYNIE

numer 8(139) – maj 2020

nakład 100 sztuk

CENA 2,00 zł

- wersja tradycyjno - papierowo - klasyczna
- wersja elektroniczna dostępna pod adresem:
<https://spkaluszyn.edupage.org/text25/>

Maj

Kwitną kwiaty na wiosennej łące,
dookoła czuć zapach bzów.

Spacerując delectujesz się
zapachem lasów, śpiewem
ptaków. A w chwili wytchnienia

sięgasz po ... Tornister lub ulubioną książkę! A może
tak połączyć jedno i drugie?

Miłej lektury

Zespół Redakcyjny „Tornistra”

- II miejsce w "Powiatowym Konkursie na Najlepszą Gazetkę Szkolną" - rok 2019
- Zdobywca IV miejsca w XXI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Mediów Szkolnych MAM Forum Pismaków 2016
- Brązowy laureat XX edycji Ogólnopolskiego Konkursu Mediów Szkolnych MAM Forum Pismaków 2015
- Pięciokrotny laureat konkursu "Redaktor - Uczeń" w latach 2008/2009; 2009/2010; 2010/2011; 2011/2012 i 2012/2013
- I miejsce w Powiatowym Konkursie Gazetek Szkolnych "Młodzi Dziennikarze - Papieżowi" - rok 2012
- I miejsce w I Powiatowym Konkursie Gazetek Szkolnych promujących powiat miński - rok 2010

SPIS TREŚCI:❖ **Kartka z kalendarza s. 3-4**

- Magiczny dzień s. 4-5

❖ **Z redakcji Tornistra s. 6**❖ **Co w szkole piszczy s. 7-9**

- Ciekawostki o szkole i jej patronie s. 7
- Jeden za Wszystkich s. 7-9

❖ **W Świecie książek s. 9-19**

- Książka uczy i rozwija s. 9-11
- 10 najlepszych pozycji książkowych dla młodzieży s. 12-13
- Zabawa dla stałych czytelników Tornistra s. 13
- Pytanie do Eksperta s. 14
- Sonda z nauczycielami s. 15-18
- Sonda z uczniami s. 18-19

❖ **Kącik naukowy s. 19-21**

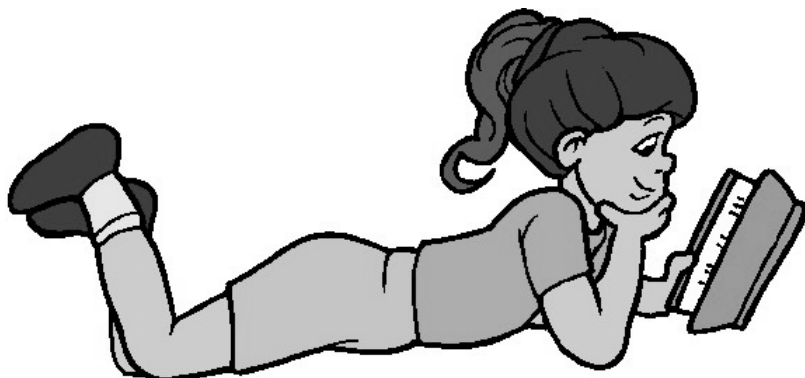
- W świecie geografii s. 19
- W świecie astronomii s. 20
- W świecie historii s. 21

❖ **Czas na relaks ... s. 22-28**

- Książka i ja s. 22-23
- Opowiem Wam o... s. 24
- Ciekawostki o ... s. 25
- Kącik kulinarny s. 26
- Humor i humorek s. 27
- Krzyżówka konkursowa s. 27-28

❖ **Kącik młodego czytelnika s. 29-35**

- Wesole wierszyki s. 29
- Książka dla najmłodszych s. 30
- Kolorowanki i zadania dla najmłodszych s. 31-35

KARTKA Z KALENDARZA

Julia Abramowska

MAJ 2020 rok

- 1 - Ogólnopolskie Święto Kaszanki
- 2 - Dzień Grilla
- 3 - **Święto Konstytucji 3 Maja**
- 4 - Dzień Piekarza
- 5 - Dzień bez makijażu
- 6 - Międzynarodowy Dzień Bez Diet
- 7 - Światowy Dzień Hasła
- 8 - Dzień Bibliotekarza i Bibliotek
- 9 - Światowy Dzień Ptaków Wędrownych
- 10 - Dzień Pracownika Gospodarki Komunalnej
- 11 - Dzień bez Śmiecenia
- 12 - Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek
- 14 - Dzień Farmaceuty
- 15 - Międzynarodowy Dzień Rodzin
- 16 - Dzień Straży Granicznej
- 17 - Międzynarodowy Dzień Telekomunikacji
- 18 - Światowy Dzień Pieczenia
- 19 - Dzień Mycia Samochodów
- 20 - Światowy Dzień Pszczół
- 21 - Światowy Dzień
Różnorodności Kulturowej
- 22 - Dzień Praw Zwierząt
- 23 - Światowy Dzień Żółwia
- 24 - Dzień Braci
- 25 - Dzień Królowny
- 26 - Dzień Matki

- 27 - Dzień Diagnosty Laboratoryjnego
- 28 - Światowy Dzień Hamburgera
- 29 - Światowy Dzień Zdrowia Układu Pokarmowego
- 30 - Światowy Dzień Soku
- 31 - Światowy Dzień bez Tytoniu

Cytat miesiąca:

*„Czytanie dobrych książek jest niczym rozmowa
z najwspanialszymi ludźmi minionych czasów”*

Kartezjusz

MAGICZNY DZIEŃ

Magda Bajszczak

8 maja od 1985 r. obchodzimy Ogólnopolski Dzień Bibliotekarza i Bibliotek.

Święto, zainicjowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, od wielu lat rozpoczyna Tydzień Bibliotek (8-15 maja), w którym księżnice wszystkich typów otwierają się jeszcze bardziej na swoich użytkowników poprzez organizację okolicznościowych wydarzeń: spotkań, konferencji czy warsztatów.

Tegoroczne hasło brzmi „Zasmakuj w bibliotece”.

Autorem hasła jest Mariusz Nakielny, starszy kustosz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bochni, który uzasadniania wybór w następujący sposób:

„Zasmakuj w bibliotece, bo książką warto się delektować, smakujmy słowa, ciągle i wciąż od nowa. Korzystajmy z kalejdoskopu ofert dla naszych najważniejszych gości – Czytelników, by każdy z nich znalazł w bibliotece takomy literacki kąsek. To dla was entuzjastów literatury i kultury jesteśmy.”

Ze swojej strony zachęcam wszystkich uczniów do "smakowania" książek.

Zagłądajcie na strony: taniaksiążka.pl, selkalr.pl i empik.pl

***Z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek
Życzymy***

**Naszym Paniom ze szkolnej Biblioteki
poczucia spełnienia w pracy,
ciekawych pomysłów i energii w krzewieniu kultury
oraz coraz szerszej rzeszy czytelników.**

Redaktorzy

2 REDAKCJI TORNISTRA

Krzysztof Gogol

Cześć i czołem!

Oj! Już koniec maja, a my nadal zdalnie.

Nie widać zakończenia epidemii.

Ale ja widzę w tym jeden plus! Świetnie potrafimy pracować już na komputerach.

Nasza redakcja cały czas działa, cały czas jest, nie przestajemy pracować.

W tym numerze o książkach i czytelnictwie i wiele, wiele innych ciekawych artykułów!

Miłej lektury.

Chciałbyś, aby Twój **artykuł, wiersz, list** znalazł się w gazetce szkolnej „Tornister”, mimo że nie jesteś jej redaktorem!?

Napisz do nas, a my umieścimy Twoje wpisy w gazetce.

A może chciałbyś, aby w „Tornistrze” powstały nowe rubryki,
tematy, które interesują właśnie Ciebie?!

Czekamy na Twoje pomysły.

Nasz adres mailowy: tornistersp@onet.pl

Czekamy na Twoje maile, listy, propozycje.

Redaktorzy

CO W SZKOLE PISZCZY?

CIEKAWOSTKI O SZKOLE I JEJ PATRONIE

Magdalena Bajszczał

W swoich felietonach Prus propagował idee postępu, informował o najnowszych wynalazkach, propagował kasy pożyczkowe, bezpłatne czytelnie, seminaria dla nauczycieli ludowych, wzorowe szpitale. Krytykował natomiast zbiorowe manifestacje patriotyzmu i obchody rocznicowe.

Uważana za najlepszą powieść Prusa "Lalka" początkowo została źle przyjęta przez krytyków i recenzentów warszawskich. Prusowi zarzucano złą kompozycję i niespójność utworu. Dopiero w latach trzydziestych XX wieku dostrzeżono, że to, co niegdyś brano za niedociągnięcia, tak naprawdę było mistrzowskim zamierzeniem.

MIĘDZYNARODOWA AKCJA SPOŁECZNA JEDEN ZA WSZYSTKICH

pani Małgorzata Chrościcka

Drodzy Uczniowie, Drodzy Rodzice, Drodzy Czytelnicy. Przed nami wszystkimi ogromne wyzwanie, o którym nigdy nikt z nas wcześniej nie myślał. Zostaliśmy poddani izolacji, dobrowolnej kwarantannie oraz innym ograniczeniom, które mają nas uchronić przed zachorowaniem na COVID-19. ➔

Pokonanie pandemii stało się naszym najważniejszym celem, jako ludzkości. Do skutecznego powstrzymania epidemii potrzeba działania każdego z nas. Musimy zachować dystans fizyczny, ograniczyć życie społeczne i towarzyskie, solidarnie stosując się do zaleceń epidemiologów. Zakładając przyłbice, rękawiczki, ustawiając przegrody sklepowe oraz przyklejając linie na podłogach, które wyznaczają dystans, zmniejszamy ryzyko zakażenia. Niestety tym samym wznosimy między nami barierę nieufności, strachu oraz spadku zaufania. Taka separacja osłabia więzi międzyludzkie, więzi, które tworzą nasze społeczeństwo. Aby przeciwdziałać osłabieniu relacji społecznych, pomóc odbudować zaufanie do nas samych oraz promować skuteczne rozwiązania w walce z epidemią nasza szkoła włączyła się do międzynarodowej akcji społecznej **JEDEN ZA WSZYSTKICH**. Symbolem akcji jest przypinka, która ma kształt tarczy złożonej z trzech serc. „Serca te symbolizują przestrzeganie zasad epidemicznych, solidarność wspólnoty oraz nadzieję. Każde serce jest w innym kolorze: żółtym, czerwonym i niebieskim. Są to trzy kolory podstawowe, tak jak podstawowe są wymienione wartości. Splecione serca tworzą tarczę, a naszą tarczą są wartości i jedność!” - podają organizatorzy akcji, Helena Czernek i Aleksander Prugar. Akcja ta ma na celu również uświadomienie nam, że każdy z nas swoim zachowaniem odpowiada za bezpieczeństwo, zdrowie i życie innych. Nosząc przypinkę dajesz sygnał - Myślę o Tobie i dbam o Ciebie. Daje to nam nadzieję na szybkie zwycięstwo.

Cieszy fakt, że do akcji aktywnie włączyli się nauczyciele, uczniowie oraz ich rodziny, tym samym dając sygnał, że mimo separacji, jesteśmy razem, działamy wspólnie dla naszego dobra i dobra naszej społeczności.

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

KSIAŻKA UCZY I ROZWIJA! CZYTANIE KSZTAŁTUJE!

Dziś chcieliśmy przypomnieć Wam artykuł z lutego 2018 roku, który był zamieszczony na łamach naszego miesięcznika. A skoro ten numer Tornistra dedykujemy książkom, bardzo dobrze się składa. Miłego czytania

Zaganiani, zapędzeni w obowiązках nie mamy wiele czasu wolnego, który moglibyśmy poświęcić. Otacza nas rozwijająca się cyfryzacja: komputery, tablety, smartfony, telewizja. Coraz częściej korzystamy z ebooków, jeśli mamy ochotę coś przeczytać. A co z książką? Książką, która przecież towarzyszyła nam podczas naszego dzieciństwa? Została zapomniana, odłożona, wyrzucona. Maria Dąbrowska pisała: *„Książka i możliwość czytania to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji”*. ➔

Cud, który sami odrzuciliśmy, często świadomie, często bez udziału naszej świadomości.

Książki są bogactwem samym w sobie. Skarbnicą wiedzy. Pomagają rozwijać język, wzbogacają słownictwo. Poszerzają naszą wiedzę o otaczającym świecie. Rozwijają wyobraźnię - szczególnie książki, które nie posiadają ilustracji - pozwalają budować obraz świata przedstawionego. Wpływają na rozwój naszych emocji. Wydarzenia, o których czytamy mogą nas rozśmieszyć lub zasmucić. Rozwijają empatię, stajemy się bardziej otwarci na innych, na ich problemy. Uczą nas często tolerancji wobec świata i jego mieszkańców. Sprawiają, że zastanawiamy się nad tym co dobre, a co złe. Książki ukazują nam możliwość rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Odkrywają uczucia, które towarzyszą człowiekowi. To tylko kilka najważniejszych zalet jakie posiadają książki.

Czytanie dziecku to sposób na spędzenie „mądrego” czasu ze swoją pociechą. Budowanie więzi, pielęgnowanie uczuć miłości, przywiązania, szacunku. Czas spędzony z dzieckiem nigdy nie zostanie nam odebrany, więc powinniśmy spędzać go jak najbardziej pożytecznie. Czytając dziecku, wie ono że poświęcasz teraz ten czas tylko jemu, czuje się ważne i potrzebne. Budujesz w tym czasie poczucie przywiązania i bliskości. Zapewniasz realizację podstawowej potrzeby jaką jest poczucie bezpieczeństwa. Każda przeczytana bajka, czy baśń sprawia, że dziecko poznaje coraz więcej słów, uczy się wypowiadać swobodnie i logicznie. Uczy analizować i wyciągać wnioski. Pobudza jego wyobraźnię, co pociąga za sobą rozwój pamięci. Dzieci uczą się odróżniać dobre i złe zachowanie, uczą się tolerancji wobec kolegów

i koleżanek. Tworzą i rozwijają swój system wartości. Kształtują wrażliwość moralną. Podczas czytania książek, dziecko poznaje otaczający je świat. Odróżnia to co jest fantastyczne od tego co rzeczywiste. Czytając dziecku od najmłodszych lat kształtujemy u niego nawyk czytania, który pozostanie w nim na całe życie.

Rozbudzajmy w dzieciach zainteresowanie książką, czytamy im jak najwięcej i jak najczęściej. Stwarzajmy z dziećmi własne książki - jest to wspaniała zabawa z najmłodszymi. Jeśli nasze dzieci są już na tyle duże, że same potrafią czytać, zachęcajmy je do wypożyczania książek, ale nadal spędzajmy z nimi czas - i teraz niech dzieci czytają nam. Uwierzcie będzie to niezapomniane spędzony czas, zarówno dla dziecka jak i dla was. Jeżeli wasze dzieci to nastolatki, również zachęcajcie je do czytania, ale tego co lubią. Jedni będą preferowali książki przygodowe, inni biograficzne. Więc dowiedzcie się co lubi wasze dziecko - starsze, czy młodsze - i czasem zróbcie mu prezent. Kupcie książkę!

10 NAJLEPSZYCH POZYCJI KSIĄŻKOWYCH DLA MŁODZIEŻY

Alicja Drabarek

10. „FANGIRL” - RAINBOW ROWELL
9. „ANNA I POCAŁUNEK W PARYŻU” - STEPHANIE PERKINS
8. „CHARLIE” - STEPHEN CHBOSKY
7. „ODKĄD CIE NIE MA” - MORGAN MATSON
6. „WYBRAŃCY” - KRISTIN CASCHORE
5. „BEZ MOJEJ ZGODY” - JODI PICOULT
4. „KRÓL KRUKÓW” - MAGGIE STIEFVATER
3. „MÓW” - LAURIE HALSE ANDERSON
2. „HOPELESS” - COLLEEN HOOVER
1. „IGRZYSKA ŚMIERCI” - SUZANNE COLLINS

Pierwsze miejsce przypadło bardzo znanej trylogii pt. „Igrzyska Śmieci”. Jest to powieść dla młodzieży z gatunku science - fiction. Została wydana 14 września 2008r. w Stanach Zjednoczonych. To opowieść o świecie Panem rządzonej przez okrutne władze, w którym co roku

dwójka nastolatków z każdego z dwunastu dystryktów wyrusza na Głodowe Igrzyska, by stoczyć walkę na śmierć i życie. Bohaterką, a jednocześnie narratorką książki jest szesnastoletnia Katniss Everdeen, która mieszka z matką i młodszą siostrą w jednym z najbiedniejszych dystryktów nowego państwa. Katniss po śmierci ojca jest głową rodziny - musi troszczyć się, by zapewnić byt młodszej siostrze i chorej matce, a już to zasługuje na miano prawdziwej walki o przetrwanie...

Trylogia Suzanne Collins to prawdziwy bestseller: wszystkie trzy tomy utrzymywały się w czołówce listy bestsellerów magazynu „The New York Times” przez wiele tygodni!

ZABAWA DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW „TORNISTRA”

Zachęcamy do czytania naszego miesięcznika. Przez cały rok w kolejnych numerach „Tornistra” drukujemy kupon. Wśród czytelników, którzy zbiorą wszystkie kupony, w czerwcu 2020r. zostaną rozlosowane 3 nagrody.

Zapraszamy do zabawy.

KUPON NR 8 (139)

MAJ 2020

PYTANIE DO EKSPERTA

PYTANIE DO PANA DYREKTORA

**Czy lubi Pan czytać książki, jeśli tak to jakie,
jeśli nie to dlaczego?**

Ojejku !! Bardzo lubię.

Gdybym miał dzisiaj przyjąć następne imię po Marku, Jerzym i Piotrze, to pewnie nazwałbym się Czytaciel, Czytalfan, czy Czytałstaw.

Ciągle czytam. Cały czas czytam. Nieprzerwalnie czytam.

Permanennie czytam.

Jadę se autem i nagle, niemalże niespodziewanie nachodzi, ba napada mnie chęć przeczytania . Zatrzymuję z piskiem opon samochód, stoję na poboczu i ... i czytam!!

Jestem w sklepie robiąc zakupy, aż tu nagle impuls czytająco-wzywający i.....i siadam między półkami z nabiałem a warzywnymi zaczynając czytać.

Zrywam się nocą z najgłębszego sennego snu i jak somnambulik pędzę oszalały do książki ii czytam.

Nie.

Nie czytam, a połykam wszystkie treści,
a więc całą treść z trzewi tej książki.

Kto mnie zna, a przecież zna mnie sporo osób, ten wie jakim pasjonatem czytania jestem.

Ja w swoim długim życiu przeczytałem
już, już, już pewnie z.....z osiem książek.

No, może siedem.

SONDA Z NAUCZYCIELAMI

Kinga Mielczarek

Czy lubi Pan/ Pani czytać książki, jeśli tak to jakie, jeśli nie to dlaczego?**Justyna Olkowicz- Gut**

Bardzo lubię czytać, najbardziej książki na faktach odnoszące się do wydarzeń historycznych (wspomnienia świadków). Literatura wojenna i obozowa to książki, po które sięgam najchętniej. Nienawidzę romansideł, bo według mnie – są nudne i przestarzałe...

Sylvia Pernach

Oczywiście, że lubię czytać książki, jest to dla mnie pewna forma relaksu i odprężenia po pracy. Czytam różne książki, najczęściej są to powieści obyczajowe, czasem kryminały i komedie.

Barbara Chrościcka

Lubię czytać kryminały bo trzymają cały czas w napięciu.

Barbara Krążala

Bardzo lubię czytać książki. Najchętniej wybieram książki obyczajowe polskich autorów, chętnie czytam też powieści historyczne.

Krystyna Raczyńska vel Wasiluk

Bardzo lubię czytać książki, ale niestety mam na to mało czasu. Gatunek literatury, który najbardziej mi odpowiada to beletrystyka. ➔

Izabela Borucińska

Bardzo lubię czytać książki. Jest to dla mnie jeden z najprzyjemniejszych sposobów spędzania wolnego czasu. A co czytam? Różne gatunki - reportaże, powieści obyczajowe, thrillery.

Magda Kosmalska

Uwielbiam czytać!! Bardzo lubię kryminały skandynawskie - te Camilli Lackberg szczególnie, jak również amerykańską serię z Jackiem Reacherem Lee Childa, serię z Rizzoli and Isles Tess Geritstein. Chętnie sięgam do literatury faktu, zwłaszcza dotyczącej II wojny światowej (Raport Witolda, czy Sprawa honoru, Dywizjon 303). Warto czytać, bo jak powiedział Czechowicz: Kto czyta żyje wielokrotnie, kto zaś z książkami jest na bakier na jeden żywot jest skazany.

Ireneusz Wierzbicki

Ja szczególnie lubię czytać książki historyczne. Dlaczego? Bo pozwalają nam poznać naszą przeszłość, zrozumieć postępowanie ludzi, przybliżyć ich sposób myślenia, ich priorytety, ale i zwykłe codzienne życie. Nie będę tu oryginalny pisząc, że swoją przygodę zacząłem od Krzyżaków i trylogii H. Sienkiewicza.

Wanda Stryczyńska

Lubię czytać książki, ale obecnie nie mam na to czasu, ponieważ większość dnia spędzam przy komputerze wysyłając zadania lub odbierając zadania od dzieci.

Marzena Mroczek

Bardzo lubię czytać książki, chyba nie muszę tłumaczyć jakie są z tego korzyści. Najbardziej lubię książki opowiadające czasy średniowieczne. Mam swoich ulubionych autorów. Lubię też książki o miłości i przyjaźni, a także klasyczne wyciskacze łez. Interesują mnie również te, których zakończenie jest nieprzewidywalne. Niestety, ostatnio tak bardzo brakuje mi czasu, że książki będę czytała dopiero w wakacje.

Mariusz Prekurat

Tak. Lubię jak mam czas. Najlepiej przewodniki, książki historyczne, biografie znanych osób.

Ewa Paruzal

Uwielbiam czytać książki, szczególnie z gatunku sensacyjno-kryminalnego. Niewyjaśnione zbrodnie, tajemnicze zniknięcia, zagadki sprzed lat to gwarancja intensywnego, emocjonalnego przeżycia. Mistrzami tego gatunku są np. Bonda, Miłoszewski, Mróz, Krajewski czy Czornyj.

Mogłabym na temat książek pisać i pisać, ale biegnę czytać świetny kryminał Marcina Gryglika. Super dialogi, szczypta humoru, ciekawi bohaterowie, a do tego zagadka kryminalna – REWELACJA

Agnieszka Borucińska

Bardzo lubię czytać książki, gazety, itp.. Co wybieram? Powieści obyczajowe, reportaż, kryminały. Ostatnio w doskonały humor wprowadził mnie cykl Jeżycjada M. Musierowicz.

Ewelina Dudzińska

Bardzo lubię czytać książki w szczególności biograficzne i oparte na faktach, ale także kryminały i powieści obyczajowe.

Magdalena Gójska -Gogol

Uwielbiam, nie lubię, a uwielbiam czytać książki. Jakież? Różne od książek biograficznych, dokumentalnych, po książki przygodowe, nawet kryminały. Ostatnio przeczytałam „Światło ukryte w mroku”. Polecam każdemu kto kocha książki tak jak ja 😊

SONDA Z UCZNIAMI

Dominika Wąsowska

Zadaliśmy pytania do uczniów „Czy lubicie czytać książki?”.

Oto wyniki:

Z naszej sondy wynika, że jednak uczniowie nie przepadają za czytaniem książek. Ale może to się zmieni i zdecydują się na czytanie książek, które im poleciliśmy w rankingu dla młodzieży.

KĄCIK NAUKOWY W ŚWIECIE GEOGRAFII

Krzysztof Gogol

Witam was w przedostatniej części serii artykułów o geografii. Dziś przeczytacie o strukturze wieku i płci w Polsce i w innych krajach europejskich. Przedstawiam wam 5 faktów o wieku statystycznego Polaka:

1. W naszym kraju średnia długość życia Polki wynosi około 82 lata, za to Polaka 74 lata. Wynika to z faktu, że we wszystkich gatunkach samce krócej żyją. Jako ciekawostkę dodam, że dowodem na to są lwy. Samiec żyje ok. 8 lat, a samica ok. 15-30 lat.
2. Obecnie w Polsce żyje więcej kobiet niż mężczyzn, jednak zaczyna to się pomalutku wyrównywać przez to, że rodzi się więcej chłopców.
3. Średni wiek życia Włoszki wynosi ok. 86 lat za to Włocha 81 lat. Na podstawie chociaż tego przykładu wynika to, że Polak żyje krócej niż nawet taki Włoch.
4. W mieście na 100 mężczyzn przypada 111 kobiet, za to na wsi na 100 mężczyzn przypada 101 kobiet. Daje to do myślenia.

W ŚWIECIE ASTRONOMII

Alan Abramowski

Saturn jest szóstą planetą układu słonecznego, należy do gazowych olbrzymów. Jest to planeta rozpoznawana dzięki pierścieniom składającym się z lodu i skał. Inne planety-olbrzymy także mają systemy pierścieni, ale żaden z nich nie jest tak rozległy ani tak jasny. Według danych z października 2019 roku znane są 82 księżyce Saturna. Promień Saturna jest około 9 razy większy od promienia Ziemi. Chociaż jego gęstość to tylko jedna ósma średniej gęstości Ziemi, ze względu na wielokrotnie większą objętość masa Saturna jest dziewięćdziesiąt pięć razy większa niż masa Ziemi. We wnętrzu Saturna panują ciśnienie i temperatura, których nie udało się dotąd uzyskać w laboratoriach na Ziemi. Wnętrze gazowego olbrzyma najprawdopodobniej składa się z jądra z żelaza, niklu, krzemu i tlenu, otoczonego warstwą metalicznego wodoru, warstwy pośredniej ciekłego wodoru i ciekłego helu oraz zewnętrznej warstwy gazowej. Ze względu na małą gęstość, szybki obrót i płynny stan większości tworzącej go materii Saturn jest spłaszczony na biegunach i wybrzuszony na równiku. Jego równikowe i biegunowe promienie różnią się prawie o 10% (równikowy - 60 268 km, biegunowy - 54 364 km). Pozostałe planety-olbrzymy są również spłaszczone, lecz w mniejszym stopniu. Saturn to jedyna planeta w Układzie Słonecznym o średniej gęstości mniejszej od gęstości wody. Chociaż jądro Saturna jest znacznie gęstsze od wody, to ze względu na gazową atmosferę średnia gęstość planety to zaledwie $0,69 \text{ g/cm}^3$. Masa Saturna jest 95 razy większa niż masa Ziemi. Dla porównania Jowisz ma masę 318 razy większą niż Ziemia, choć jego średnica jest tylko o około 20% większa niż średnica Saturna.

W ŚWIECIE HISTORII

Alicja Drabarek

Książki to nieodłączna część naszego życia. Spotykamy się z nimi w domu, szkole czy bibliotece, lecz czy wiecie komu je zawdzięczamy? Rozwój książki drukowanej przypisuje się **Janowi Gutenbergowi**, który ok. 1440 r. wynalazł pierwszy rodzaj druku. Nie wiadomo zbyt wiele na temat ręcznie pisanej książki w średniowiecznej Polsce. Prawdopodobnie pierwsze księgi zostały przywiezione do Polski ok. **966 r.** z Czech. Pierwsze testy drukowane w języku polskim pojawiały się w latach siedemdziesiątych XV wieku, był to modlitewnik pt. „Raj duszny”. Jeśli ciekawia was tajemnice druku w Polsce możecie zajrzeć na stronę internetową: www.muzhp.pl, gdzie znajdziecie wywiad z polskim historykiem i bibliotekoznawcą dr. Henrykiem Bułhakiem.

CZAS NA RELAKS

KSIĄŻKA I JA

Alicja Drabarek

200 DNI MINĘŁO

Diana po paru dniach przyzwyczaiła się do leśnego otoczenia. Znalazła tu też kilku zwierzęcych przyjaciół. Byli to mała wiewiórka Ruda Kitka, malutki, miłutki miś Barry oraz sowa Nasturcja. Wróżka spędzała całe dnie w lesie z przyjaciółmi, a gdy padał deszcz czytała książki w pokoju. Dni mijały, a złota karoca nie przyjeżdżała po swoją królową. Diana nie zwracała uwagi na mijające dni, lecz jej opiekunka bardzo się niepokoiła. Nadszedł w końcu 199 dzień. Rano przy śniadaniu ciocia Rabarbara zwróciła się do swojej wychowanki:

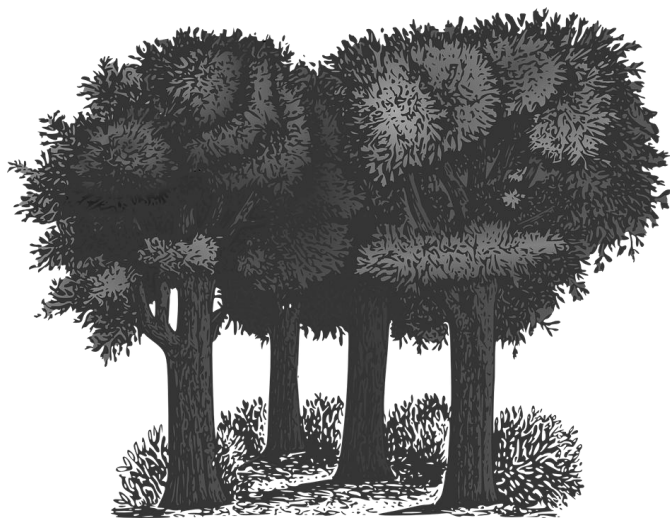
- Diano, jeśli jutro nie przyjedzie po ciebie powóz będziesz musiała uciekać.
- Czemu? Ciociu, przecież jest mi tutaj tak dobrze.
- Taka jest wola twojej matki. Jutro mija 200 dni od twojego przyjazdu.
- Ciociu, czy... czy uciekniesz ze mną? - zapytała Diana.
- Nie mogę. Muszę zostać tutaj, lecz ty będziesz uciekać przez las, aż dotrzesz do Diamentowego Jeziora.
- I co dalej?
- Dalej będziesz wiedziała co robić. Teraz szybko zjadaj śniadanie i idź się pakować - powiedziała Rabarbara i odeszła do kuchni. Diana poszła do swojego pokoju i zaczęła pakować swoje rzeczy do przygotowanej już dawno przez ciocię walizki.

„ Czy naprawdę minęło już 200 dni? Dlaczego ja właściwie muszę uciekać?” myślała Diana. Następnego ranka Diana obudziła się dysząc tak jakby właśnie przestała biec. Śniło jej się, że biegnie przez ciemny las ciągnąc za sobą walizkę. Zeszła na dół. Na stole stało śniadanie. Nagle przydreptała ciocia Rabarbara trzymając w ręku małą rzecz wyglądającą dokładnie jak walizka Diany.

- Zmniejszyłam ci twój pakunek żebyś nie musiała ciągnąć za sobą tak dużego ciężaru – powiedziała ciocia.

- Dziękuję ciociu.

Kilka minut przed północą, Diana z ciocią czekały na przyjazd złotego powozu mającego zabrać małą wróżkę do domu. Wybiła północ, powozu brak. Mała Diana zarzuciła swój tobołek na plecy i pomaszerowała w głąb lasu. Czuli, że nie będzie to łatwa podróż.

OPOWIEM WAM O...

Grzegorz Kurmanowski

Dzień dobry wszystkim czytelnikom pewnie siedzicie w domach i nic nie robicie albo gracie na komputerach i telefonach. W sumie się nie dziwie ale możecie spędzić ten okropny czas na czytaniu tego artykułu. Jak zauważyliście pewnie na końcu nie napisałem o czym będzie ten tekst. Jest on o duchach to straszne upiory w folklorze ludowym i według spirytystów ludzka istota, żyjąca po śmierci fizycznej ciała człowieka, bytująca w świecie pozamaterialnym.

Zgodnie z doktryną (teorią/hipotezą) spirytyzmu duchy żyją w świecie niewidzialnym, znajdującym się po za światem materialnym; w innym wymiarze bytowania są wszędzie, przesyłają komunikaty za pośrednictwem mediów lub bezpośrednio.

Duchy mają się manifestować przez osobę żyjącą zmieniając jej wygląd i wagę dzięki mieszanii fluidów lub przemawiając i wykonując inne czynności za pośrednictwem medium. Ponadto mają się komunikować w sposób odczuwalny poprzez dźwięki, dotyk, hałas, zapach, poruszanie przedmiotów, pismo, rysunek, muzykę itp.

Duchy są okropne jeśli chcesz sobie go wyobrazić oto opis:

Jest on niewidzialny albo biały i może uciec z powodu walnięcia go książką. Duch ma czarne oczy i czarny uśmiech. Unosi się w powietrzu.

No i to tyle na dziś.

CIEKAWOSTKI O...

... o historii pierwszego czołgu

Adam Ostrowski

W czasie pierwszej wojny światowej brytyjski pułkownik Ernest Swinton doszedł do wniosku, że skuteczną osłoną atakującej piechoty mógłby być opancerzony traktor na gąsienicach. Dzięki poparciu Wilsona Chulchilla powstał pojazd nazywany „Mały Willy”. Osiągał prędkość 3,2 km/h przy wadze 18300 kg i długości ponad 4 m (z tylnymi kołami pomocniczymi długość wyniosła 8 m), a co najważniejsze, był w stanie przejechać przez okopy i rowy strzeleckie o szerokości do 1,35 m. Z racji podobieństwa „Willy’ego” do zbiornika na benzynę i w celu zmylenia wywiadu niemieckiego pułkownik Swinton nadał maszynie kryptonim „tank”, czyli dosłownie *zbiornik*. Nazwa ta do dzisiaj w wielu językach oznacza czołg. W przeszłości używane było też w innych państwach, w tym w Polsce w latach 20. XX wiek

KĄCIK KULINARNY

Paulina Skoniecka

Dziś przedstawię wam przepis na tiramisu bez alkoholu i przekonacie się, że jego wykonanie nie jest skomplikowane.

Składniki:

- 500gr serka mascarpone
- 6 żółtek
- opakowanie biszkoptów języczków lub zwykłych
- 2-3 łyżeczki cukru pudru
- 400 ml mocnej zaparzonej kawy
- 2 łyżki mocnego kakao

Przygotowanie:

1. Zaparz kawę, następnie ją ostudź.
2. Żółtka ubij z cukrem na gładką masę.
3. Do masy jajecznej dodaj serek, mieszaj bardzo powoli, najlepiej ręcznie.
4. Biszkopty maczaj w kawie i układaj na blaszce.
5. Na biszkopty wyłóż krem, posyp odrobiną kakao.
6. Powtarzaj czynności do wykorzystania składników.
7. Na sam wierzch posyp tort kakao, aż zakryje kolor kremu.
8. Tort należy wstawić do lodówki najlepiej na całą noc.

SMACZNEGO!

HUMOR I HUMOREK

Krzysztof Gogol

Wchodzi czytelnik do biblioteki i pyta:

- Jest książka Galla?
- A no ni ma - odpowiada bibliotekarz.
- Co jedna książka mówi do drugiej?
- Tylko chciałam sprawdzić, czy jesteś po tej samej stronie.

Przychodzi mężczyzna do księgarni i pyta?

- Czy jest „Pan Tadeusz”

Sprzedawczyni woła na zaplecze:

- Panie Tadeu, ktoś do pana.

Na lekcji pani pyta się Jasia :

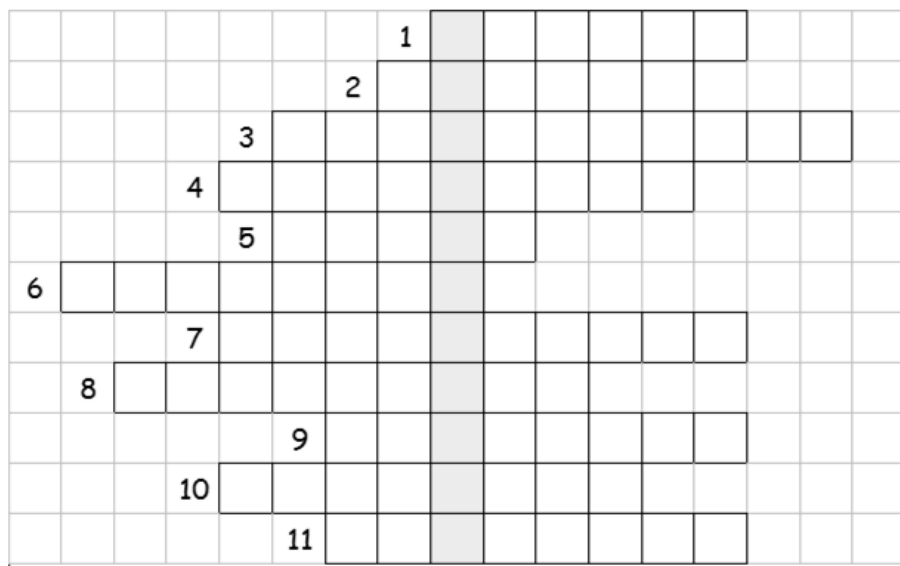
- Jasiu, o czym opowiada książka " Saga - Zmierzch"?
- O herbacie, którą pije się o zmierzchu proszę pani.

KRZYŻÓWKA KONKURSOWA

Dominika Wąsowska

Uwaga! Uwaga! Zapraszamy do udziału w konkursie.

Pierwsza osoba, która bezbłędnie rozwiąże krzyżówkę i wyśle rozwiązanie na adres mailowy: tornistersp@onet.pl, (z dopiskiem: imię i nazwisko, klasa)- liczy się data i godzina wysłania wiadomości, otrzyma kupon upominkowy do EMPIKU.
Imię oraz nazwisko zwycięzcy opublikujemy w numerze 9. ➔

1. suchy...
2. ...w domu
3. Trwa 2 tygodnie
4. Minister zdrowia Łukasz...
5. Kraj z którego przybył wirus
6. Masowe zachorowania
7. Zakładamy gdy idziemy do sklepu
8. Chroni medyka
9. Objaw choroby
10. Rozstrój żołądka
11. Zakrywa nos i usta

UWAGA! Zwycięzcą konkursu krzyżówkowego - z numeru 7
„Tornistra” - jest

Oliwia Smolińska z klasy 6b

KĄCIK MŁODEGO CZYTELNIKA

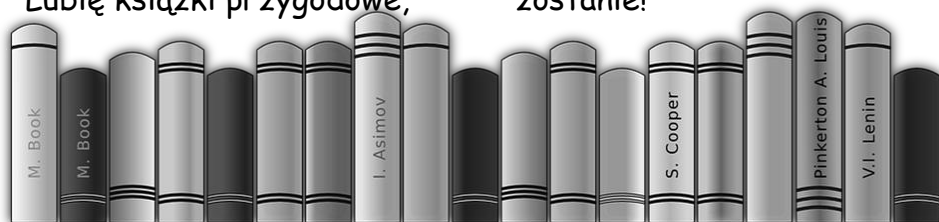
WESOŁE WIERSZYKI

Alicja Drabarek

Warto czytać

Warto czasem książki
czytać,
Bo to bardzo ważna sprawa.
Książka to dobry przyjaciel
I z nią super jest zabawa.
Książki czyta moja mama,
Tata, babcia oraz dziadek
Więc bycie książkowym
molem
To na pewno nie przypadek.
Jak już jedną przeczytałam,
To na dobre mnie wciągnęła!
Chęć do wiedzy zdobywania
Serce, duszę ogarnęła.
Teraz czytam nałogowo,
I wciąż jeszcze jest mi mało.
Nie sądziłam że to będzie
Się tak bardzo podobało.
Lubię książki przygodowe,

Historyczne, naukowe
Znane bardzo poematy
Lub wierszyki kolorowe.
Książka spełnia nasze wizje,
O których marzymy skrycie.
Z dobrą książką mówię
szczerze,
Łatwiej idzie się przez życie.
Więc zachęcam do czytania
Moi przyjaciele mili,
Byście moc ciekawych rzeczy
Dzięki książkom swym
odkryli.
Ja choć jestem jeszcze mała.
Przysięgam przy tacie,
mamie
Pasją moją jest czytanie
Niech tak zawsze już
zostanie!

KSIĄŻKA DLA NAJMŁODSZYCH

Alicja Drabarek

W tym numerze polecę wam książkę autorstwa Ericha Kastnera pt. „35 maja”. Jest to książka opowiadająca o zwariowanej trójce: stryju Rabarbarbarze, jego bratanku Konradzie oraz gadającym

koniu na wrotkach Negro Kaballo. Zabierają nas w pełną humoru podróż przez krainę wyobraźni, gdzie wszystko jest wywrócone do góry nogami i wystrzelone w kosmos. Jeśli do tej pory nigdy nie odwiedziliście krainy Pasibrzuchów, Świata na Opak, w którym dorosłymi rządzą dzieci albo najnowocześniejszego miasta świata Elektropolis, gdzie pracują już tylko maszyny, to jedyna okazja, żeby się tam wybrać. A na deser - ucieczka przed wielorybem i przepyszny mus ze ślimaków. Jest to kolorowa, pełna przygód opowieść, którą zdecydowanie warto przeczytać.

KOLOROWANKI I ZADANIA DLA NAJMŁODSZYCH

wyszukały Emilia Pietrzak i Weronika Peciak

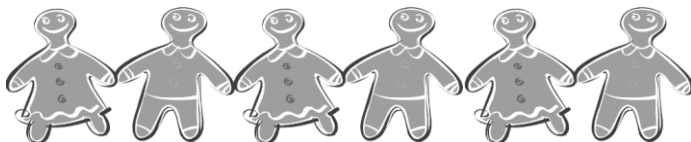

Znajdź drogę do książek

REDAKTORZY "TORNISTRA"

1. Julia Abramowska kl. Vd	8. Alan Abramowski kl VIIa
2. Magdalena Bajszcak kl. Vd	9. Adam Ostrowski VIIa
3. Weronika Peciak kl. VIa	10. Emila Pietrzak kl VIIa
4. Alicja Drabarek kl. VIB	11. Krzysztof Gogol kl VIIc
5. Kinga Mielczarek kl VIB	12. Paulina Skoniecka kl VIIc
6. Dominika Wąsowska kl VIB	13. Angelika Ciborowska kl VIIc
7. Grzegorz Kurmanowski kl. VID	

DZIAŁ SPRZEDAŻY, REKLAMY I PROMOCJI

- 14. Karol Arażny kl VIIId
- 15. Bartłomiej Mojnowski VIIa
- 16. Patryk Wąsowski kl VIIa

Opiekun gazetki: Magdalena Gójska - Gogol

Oprawa informatyczna: Izabela Borucińska

Stopka redakcyjna:

Redakcja gazetki „**TORNISTER**”

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Kałuszynie

<http://spkaluszyn.edupage.org>

ul. Pocztowa 4 05-310 Kałuszyn

tel. (25) 75 76 021

e-mail: tornistersp@onet.pl

